

Sygn. akt **III AUa 970/20**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Goss-Kokot

Sędziowie: Wiesława Stachowiak

Przemysław Horak

Protokolant: Karolina Majchrzak

po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2021 r. w P. na posiedzeniu niejawnym

sprawy **Z. P.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.**

o emeryturę górniczą

na skutek apelacji Z. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Koninie

z dnia 16 lipca 2020 r. sygn. akt III U 47/20

1. oddała apelację;
2. zasądza od Z. P. na rzecz pozwanego kwotę 240 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

Przemysław Horak	Dorota Goss-Kokot	Wiesława Stachowiak
------------------	-------------------	---------------------

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16.07.2020r. Sąd Okręgowy w Koninie oddalił odwołanie Z. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń społecznych II Oddział w P., którą pozwany odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej.

Na podstawie przepisu art. 387§ 2¹ k.p.c. Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne ustalenia Sądu Okręgowego.

Sąd Okręgowy wskazał na przedmiot sporu, czyli ocenę pracy Odwołującego w Kopalni (...), w (...) Sp. z.o.o. i w (...) Sp. z.o.o. jako pracy górniczej w rozumieniu art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej, co w konsekwencji skutkuje przyznaniem prawa do emerytury górniczej.

Na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy uznał, że odwołujący nie wykazał wymaganego przepisami prawa okresu pracy górniczej tj. co najmniej 25 lat takiej pracy.

Sąd Okręgowy stwierdził, że o uznaniu pracy za pracę górniczą w rozumieniu art. 50 c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej decyduje rodzaj faktycznie wykonywanej pracy, odpowiadający wymaganiam ustawowym (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25.03.1998r., II UKN 570/97, OSNP 1999/6/213; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22.03.2001r., II UKN 263/00, LEX 387308; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02.06.2010r., I UK 25/10, LEX nr 621137). Ponadto, Sąd Okręgowy podkreśla, że przepisy normujące nabywanie prawa do emerytury górniczej muszą być wykładane ściśle, a dla oceny charakteru pracy górniczej nie mogą mieć decydującego znaczenia np. zakładowe wykazy stanowisk czy protokoły komisji weryfikacyjnej, kwalifikujące określone zatrudnienie jako pracę górniczą. Taka możliwość nie została bowiem w przepisach tych przewidziana. Zasady nabywania prawa do emerytur górniczych odbiegają od zasad obowiązujących powszechnie, co wynika z charakteru pracy górniczej, angażującej we wzmocnionym stopniu siły fizyczne i psychiczne zatrudnionych.

W rozpoznawanej sprawie, Sąd Okręgowy oceniał, czy praca jaką wykonywał Odwołujący mogła być uznana za pracę górniczą zdefiniowaną w przepisie art. 50c ust. 1 pkt. 4 ustawy emerytalnej. Sąd Okręgowy wskazał, że wykaz stanowisk pracy, określony w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r., odnosi się do zadań pracownika górniczego tylko jeżeli spełniają one kryteria miejsca wykonywania pracy i jej charakteru, określonego na mocy art. 50c ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Oddalając odwołanie, Sąd Okręgowy wskazał, że Odwołujący jako ślusarz – spawacz, mistrz ślusarz – spawacz, przede wszystkim zajmował się naprawą elektrowozów i wagonów oraz naprawą trakcji służącej do przewozu węgla z załadowni odkrywki do elektrowni. Nie pracował więc przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych bowiem elektrowozy, wagony czy trakcje kolejowe takimi urządzeniami wydobywczymi nie są, Ubezpieczony nie pracował też na odkrywce przy ładowaniu i przewozie nadkładu i złoża bowiem tory, które w pewnym okresie swojego zatrudnienia naprawiał służą do odstawy węgla do głównego odbiorcy tj. elektrowni.

W ocenie Sądu Okręgowego, zadania wykonywane przez Odwołującego w spornych okresach nie miały kwalifikowanego charakteru o jakim mowa w art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej również dlatego, że nie były wykonywane bezpośrednio na odkrywce. Czynności i obowiązki odwołującego polegały na naprawie i konserwacji elektrowozów i wagonów służących do przewozu węgla i nie są to urządzenia wydobywcze, naprawy wykonywane były głównie w warsztacie lub terenie przyległym, a nie tam gdzie prowadzone było wydobywanie. Także naprawa trakcji na kolejowej trasie odstawy węgla od załadowni z odkrywek do elektrowni, zdaniem Sądu Okręgowego nie służyły bezpośrednio wydobywaniu kopalin i zwałowaniu nadkładu. Należy podkreślić, iż koleje górnicze prowadzą transport wyłącznie z załadowni do elektrowni, a nie po terenie odkrywki gdyż na odkrywce wydobyty węgiel jest transportowany za pomocą przenośników taśmowych. W ocenie Sądu Okręgowego praca Odwołującego w spornym okresie nie była wykonywana na odkrywce w jej merytorycznym, górniczym znaczeniu i nie polegała na wykonywaniu prac określonych w art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik Ubezpieczonego.

Apelujący zaskarża wyrok w całości i zarzuca:

1/ naruszenie przepisów prawa procesowego to jest art. 227 k.p.c. na skutek niepodjęcia czynności zmierzających do wyjaśnienia okoliczności mających znaczenie dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności na skutek nierozpoznania istoty sprawy w zakresie twierdzeń Odwołującego dotyczących wykonywania pracy górniczej, zeznań świadków, opinii biegłego,

2/ sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez nierozważenie zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób wszechstronny oraz

prawkłowy , z pominięciem faktycznego charakteru pracy ubezpieczonego, potwierdzonego zeznaniami świadków, dokumentacją z zakładu pracy.

Apelujący wnoszą o:

- zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przyznanie prawa do emerytury górniczej

- zasądzenie od pozwanego kosztów procesu;

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja Ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Apelujący podważa ustalenia Sądu Okręgowego które co do istoty, czyli charakteru i stanowisk pracy Ubezpieczonego nie były sporne.

Sąd Okręgowy prawdkłowo zdefiniował przedmiot sporu na ocenie czy praca Ubezpieczonego była pracą górniczą w rozumieniu przepisu art. 50 c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe, zeznania świadków, akta osobowe Ubezpieczonego a także zeznania samego Ubezpieczonego, pozwoliły na ustalenie charakteru wykonywanej pracy i jej ocenę w aspekcie powołanego przepisu ustawy emerytalnej.

Apelujący nie podał żadnych argumentów które uzasadniałyby stwierdzenie, że praca Ubezpieczonego na Oddziałach: Eksploatacji i Napraw Lokomotyw Odkrywka, Utrzymania Taboru Kolejowego, Kolei Górniczych, Infrastruktury Kolejowej Odkrywka, była pracą górniczą o jakiej mowa w przepisie art. 50c ust.1 pkt 4 ustawy emerytalnej.

Przypomnieć bowiem należy, że Ubezpieczony pracował jako ślusarz – spawacz w infrastrukturze kolejowej odkrywki.

Tymczasem przepis art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej definiuje pracę górniczą w kopalniach węgla brunatnego jako pracę przy ręcznym lub mechanicznym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego, oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych.

Definicja ta oznacza, że nie każda praca realizowana na terenie odkrywki może zostać zakwalifikowana jako praca górnicza.

Ustawodawca zawęził pojęcie pracy górniczej do czynności opisanych w powołanym przepisie.

Sąd Apelacyjny zwraca uwagę, że apelujący nie kwestionuje ustaleń Sądu Okręgowego co do czynności pracowniczych wykonywanych przez Ubezpieczonego.

Stawiając zarzut naruszenia przepisu art. 233§1 k.p.c. kwalifikuje prace Ubezpieczonego jako górniczą w rozumieniu przepisu art. 50c ust.1 pkt 4 ustawy emerytalnej.

Tymczasem postępowanie dowodowe przeprowadzone przed Sądem I instancji, nie pozwala na stwierdzenie, że Ubezpieczony pracował przy urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża.

Brak również dowodów aby Ubezpieczony pracował przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych.

W wyroku z dnia 29.11.2017r. (I UK 181/17), Sąd Najwyższy jednoznacznie stwierdził że pojęcie urządzeń wydobywczych sprowadza się do układu KTZ czyli koparka wielonaczyniowa- przenośnik taśmowy- zwałowarka- który jako całość stanowi komplet urządzeń niezbędnych do wydobywania kopaliny.

Ustalenia Sądu Okręgowego wskazują, że Ubezpieczony pracował jako ślusarz- spawacz, mistrz ślusarz-spawacz, przy naprawie elektrowozów i wagonów oraz trakcji kolejowej służącej do przewozu węgla z odkrywki do elektrowni.

Dlatego też wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd Okręgowy nie był obowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodu z opinii biegłego - przy czym apelujący nie wskazuje z jakiej dziedziny- gdyż ustalenia co do istoty sprawy nie wymagają specjalistycznej wiedzy bez której prawidłowe rozstrzygnięcie jest niemożliwe.

Należy również stwierdzić, że apelujący odwołując się do faktycznych czynności wykonywanych przez Ubezpieczonego nie podaje żadnych faktów, które mogłyby zostać zweryfikowane przez Sąd Apelacyjny w aspekcie przepisu art. 50 c ust.1 pkt 4 ustawy emerytalnej.

Reasumując, Sąd Apelacyjny uznał wyrok Sądu Okręgowego za zgodny z prawem co uzasadnia oddalenie apelacji na podstawie przepisu art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. i przepisu § 10 ust. pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2016 poz. 1667).

Przemysław Horak	Dorota Goss-Kokot	Wiesława Stachowiak
------------------	-------------------	---------------------